

as surgical procedure. The technical advantages of the procedure, the duration and costs of the intervention, the hospitalization period, the post-operative results, and the feasibility of the method were analyzed. The obtained data were compared with those resulting from patients operated by classic saphenectomy.

Results. The technical advantages of the method consist in a smaller proximal incision, compared to the classic operation. Distal counterincision is not necessary, either. The average duration of the intervention was 41 ± 12.8 minutes, and the costs of consumables were about 52 ± 10 €/intervention. The average hospitalization period was 1.05 ± 0.41 days. The post-operative results were favourable, early complications rate being reduced (ecchymoses $\varnothing < 2$ cm - 33.23%; hematoma - 2.11%; deep vein thrombosis - 0.15%; transient paresthesias 3.01%). Compared to classic saphenectomy, the costs of consumables/intervention are similar, intervention time, hospitalization period and complication rate being statistically significantly lower. An advantage of the method is the fact that the cryo-probes can be sterilized, being reusable; from the economic point of view, the technique perfectly fits in both state hospitals and private clinics.

Conclusions. Cryostripping is a radical surgical procedure which brings a significant number of advantages compared to the classic saphenectomy, being an effective alternative in CVD treatment.

Keywords. Chronic venous disease, venous insufficiency, saphenectomy, cryostripping

OPTIMIZAREA TEHNICILOR CHIRURGICALE ÎN BYPASS-URILE ILIO-FEMURALE EXTRAANATOMICE

A. Castravet², A. Turcan^{1,2}, E. Cerevan², I. Bodi^{1,2}, C. Chiriac^{1,2}, M. Tran^{1,2}, A. Ungureanu^{1,2}, D. Raileanu^{1,2}, S. Danu^{1,2}, Ad. Castravet, A. Ciubotaru¹

¹ Curs Chirurgie Cardiovasculară, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”, Chișinău, Moldova;

² IMSP SCR ”Timofei Moșneaga”, secția chirurgie vasculară, Chișinău, Moldova

Scopul lucrării. Bypass-ul extraanatomic ilio-femural crossover este o procedura chirurgicală utilizată pentru revascularizarea segmentului aorto-femural, când intervențiile endovasculare nu sunt posibile, iar aplicarea unui bypass aorto sau ilio-femural este dificilă sau chiar imposibilă din cauza condițiilor tehnice sau a stării pacientului. Scopul este studierea rezultatelor precoce și tardive pentru favorizarea unor schimbări și implementarea unor gesturi tehnice în aplicarea bypass-urilor crossover ilio-femural, pentru a crea o geometrie cât mai fiziologică ce poate oferi o soluție durabilă pe termen lung.

Materiale și metode. Pe parcursul anilor 2001-2022 au fost efectuate 142 bypass-uri crossover ilio-femorale.

Rezultate. În perioada postoperatorie a fost un singur deces și s-au efectuat 3 amputații. Au fost analizate duplex scanările și CT angiografiile în primele 12 luni postoperatorii, pentru aprecierea altor leziuni aterosclerotice, care ar necesita revascularizare deschisă s-au endovasculară atât în bazinul recipient cât și cel donator. Totodată, a fost apreciată poziția și forma bypass-ului ce a dus la folosirea ulterioară a unor noi procedee tehnice ce diferă de cele descrise anterior.

Concluzii. Optimizarea tehnicilor chirurgicale creând o geometrie cât mai fiziologică, excluderea maximală a angulărilor stenozante ale grefei poate oferi bypass-ului extraanatomic crossover ilio-femural o durabilitate îndelungată. Acest lucru poate favoriza creșterea frecvenței indicațiilor la folosirea bypass-urilor crossover ilio-femural.

Cuvinte cheie. Crossover, bypass, tehnica

OPTIMIZING SURGICAL TECHNIQUES IN EXTRA-ANATOMICAL ILIO-FEMORAL BYPASSES

A. Castravet², A. Turcan^{1,2}, E. Cerevan², I. Bodi^{1,2}, C. Chiriac^{1,2}, M. Tran^{1,2}, A. Ungureanu^{1,2}, D. Raileanu^{1,2}, S. Danu^{1,2}, Ad. Castravet, A. Ciubotaru¹

¹ Department of Cardiovascular Surgery, ”Nicolae Testemițanu” State University of Medicine and Pharmacy, Chișinău, Moldova; ² ”Timofei Moșneaga Republican Clinical Hospital”, Vascular Surgery Department, Chișinău, Moldova

Aim of study. The extra-anatomic ilio-femoral crossover bypass is a surgical procedure used for revascularizing the aorto-femoral segment when endovascular interventions are not possible, and when applying an aorto- or ilio-femoral bypass is difficult or even impossible due to technical conditions or the patient's condition. The aim was to study the early and late outcomes to promote changes and implement technical gestures in the application of ilio-femoral crossover bypasses, aiming to create a more physiological geometry that can provide a durable long-term solution.

Materials and methods. Between 2001 and 2022, a total of 142 ilio-femoral crossover bypasses were performed.

Results. There was one death and three amputations in the postoperative period. Duplex scans and CT angiography were analyzed in the first 12 months postoperatively to assess other atherosclerotic lesions that would require open or endovascular revascularization in both the recipient and donor areas. Additionally, the position and shape of the bypass were evaluated, leading to the subsequent use of new technical procedures that differ from those previously described.

Conclusions. Optimizing surgical techniques by creating a more physiological geometry and minimizing stenotic angles of the graft can provide the extra-anatomic ilio-femoral crossover bypass with long-lasting durability. This may increase the frequency of indications for using ilio-femoral crossover bypasses.

Keywords. Crossover, bypass, technique

TRATAMENTUL CHIRURGICAL MINIM INVAZIV AL PICIORULUI DIABETIC

Popa Veaceslav¹, Ciobanu Mihai¹, Bour Alin², Covalciuc Dmitri², Cojocaru Cristina²

¹ SCM „Sfântul Arhangel Mihail”, Republica Moldova; ² Catedra de Chirurgie nr. 5, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Republica Moldova

Scopul lucrării. Piciorul diabetic este o complicație cronică a diabetului zaharat și una din indicațiile majore ale amputațiilor de